

Rættaðu bakara fyri smið

FYRI stuttum kunngjörði landsstýrið nýggj tøl við-víkjandi okkara uttanlands-skuld. Nettouttanlands-skuldin er 6,7 og ikki 4,6 mia. kr. Vit eru kortini í iva um, hvussu beint hetta nýggja talið er. Men lat tað fara.

BEINT eftir at hetta var kunngjørt, boðsendi landsstýrið pørtunum á arbeiðs-marknaðinum. Innliga varð heitt á lóntakarafelgini um ikki at koma við størri lónar-krøvum. Tey skulu heldur finna seg í at lónin lækkar. Eisini fingur arbeiðsgevarar eina áheitan um ikki at geva eftir fyri nýggjum lónar-krøvum.

EIN fær ta fatan, at tað eru lóntakararnir — fiskimenn, arbeiðarar, handverkarar, vaskikonur, starvsfólk o.s.fr. — ið eru atvoldin til ta alt ov stóru uttanlands-skuldina. Men hetta hevur sjálvandi púrt onki við veruleikan at gera. Hundurin liggur grivin á heilt øðrum stað.

TIL dømis hevur Palleba ikki gingið frá hurð til hurð og boðið fólk kredittfelags-lán. Men tað hevur ein limur í búskaparráðnum, valdur av Fólkaflakkinum, gjørt í fleiri ár. Hví verður hesin ikki boðsendur og biðin um at taka annað skinn um bak? Hjá lógmanni stendur skeggið sera nær hókuni. Sostatt skuldi tað ikki verið nakar trupulleiki at fingið samband við viðkomandi.

HVØR stendur so fyri tí ovurhonds stóru uttan-

landsskuldini. Privata vinnulívið. Spekulantarnir, ið hava bygt stórar bygningar, við tí fyri eyga at tað almenna skuldi leiga. Bankarnir. Ávísar kommunur, har Fólkaflakkurin hevur átt leiðsluna. Ein ávísar komm-unalur felagsskapur, har Fólkaflakkurin eisini hevur átt leiðsluna. Hví ikki boð-senda øllum hesum at standa skúlarætt.

UNDAN valinum segði Fólkaflakkurin, at hann

hevði víst á, hvussu trupul-leikarnir skuldu loysast. Vit og fleiri við okkum halda, at hetta er sjálvsagt og náttúr-ligt, tí ongin hevur skapt hesar trupulleikar uttan Fólkaflakkurin og hansara umboð.

MEN teir royna at snúgva sær undan. Teir hongdu bakara fyri smið. Og bakar-in verður helst hongdur fleiri ferðir hesi næstu fyra árin.

Nýtt met í klandri

politisk viðmerking

Í januar varð nýggj sam-gonga skipað og tann 18. í sama mánaða varð nýtt landsstýri valt. Vit høvdu fingið eitt nýtt sjálvstýrislandsstýri. Og eitt borgaraligt landsstýri burturav.

Hitt fyrra sjálvstýris-landsstýrið (1963-67) setti met í klandri. Teir settu sær fyri at fremja týðandi broytingar í viðurskiftunum millum Danmark og Føroyar. Heimastýrislóg-in skuldi broyast. Fólka-tingsumboðini skuldu av-takast. Týðandi yvirtøkur skuldu fremjast osfr.

Men har hendi onki. Tað einasta, ið spurdist burtur-ur, var klandur. Løgtings-arbeiðið varð hildið gang-andi á tann hátt, at fyr-spurningar frá ríkismynd-ugleikunum um ymiskar danskar lógir skuldu set-ast í gildi í Føroyum ella ikki, vórðu bornir niðan í tingið.

Einasta broytingin í við-urskiftunum millum Dan-mark og Føroyar var, at nakrar sakleysar jólaheils-ur, sum feroyingar í Dan-mark sendu heim til næst-ringar, vinir og kenningar, vórðu avtiknar. Annars fekst sjálvstýrislands-stýrið mest við at oyða kráku, ravn og kóp.

Og søgan er við at endur-taka seg. Longu nú hevur strið tikið seg upp í sam-gonguni um viðurskiftini millum Danmark og Fø-oyar. Um yvirtøkumál. Ein landsstýrismaður legði arbeiðið frá sær í átta dagar. Samstundis varð alt tað politiska ar-beiðið niðurlagt. Hetta var eitt krav frá tí eina samgonguflokkinum, ið vildi hava greiða á viður-skiftunum, aðrenn tað po-litiska arbeiðið kundi halda fram.

Meginparturin av málu-num, sum hetta landsstýr-

ið hevur lagt fyri tingið, eru fyrispurningar frá rík-ismyndugleikunum um ymiskar danskar lógir skulu setast í gildi í Fø-oyum ella ikki. Klandurs-semið er eisini komið til sjóndar á annan hátt. Ein landsstýrismaður boðar frá at rentan skal lækka við 2%. Aðrir partar av samgonguni halda at inn-lánsrentan skal hækka fyri harvið at fremja eina stórra uppsparing.

Í farnu viku hevði lands-stýrið boðað lóntakarafe-løgnum til fundar um lónarsamráðingarnar. Í skrivinum til lóntakarafe-lögini varð sagt, at bæði lógmaður og landsstýris-maðurin í fígurjarmálum skuldu umboða landsstýr-ið á fundinum. Tá lands-stýrismaðurin ikki var møttur, spurdu umboð fyri felögin, hví so var, og fingi tað svar, at hann skuldi ikki vera við. Talan var um ein skrivifeil. Vit

eru helst mong, ið hava ta kenslu, at alt samgongu-skjalið er ein stórur skrivi-feilur.

Jú, søgan endurtekur seg. Hitt gamla sjálvstýris-landsstýrið fer helst at missa tað bláa bandið. Og hetta nýggja sjálvstýris-landsstýrið fer helst at seta nýtt met í klandri.

Vilhelm Johannesen

